

Avustralya Başvekil vekilinin sözlerinden:

Hess ıstırap çekmiştir, fakat artık çekmeyecektir; bu hastalık, tarihin bütün âfetlerinden fazla ziyan vermiş olan Nazizmdir

Sidney: 14 (A.A.) — Avustralya başvekil vekili B. Fad-den, B. Hess'in işkoçyaya muvasalatı hakkında demiştir ki: Hess'in kaçması, nazi zımmatları arasında, Almanyanın medeniyete karşı bir harbi kazanamayacağını idrâk edilmekle olduğunu göstermektedir. Al-le uğradığını göstermektedir. Hess, bir çok senedenberi teklifler kaydeden bir hastalıktan ıstırap çekmektedir. Fakat her-halde şimdi artık ıstırap çekmemektedir. Bu hastalık, on seneden az bir zamanda dün-yaya tarihin bütün âfetlerinden daha fazla ziyan vermiş olan (Devamı üçüncü sayfada)

Hess, Sovyetler mes'ele-sinde Hitlerle hem fikri de-ğilmiştir.. Ame-rika'da hüküm süren kanaat bu!

Londra 18 (A.A.) — Son da-kikada Newyorktan bildirildiğine göre, Hess'in kaçış hakkında bir çok Amerikan yüksek memurları, nun kanaati şudur, Hitlerle Hess arasında Sovyet Rusya ve Sov-yet Rusya, Alman münasebetle-ri hakkında ihtilâf çıkmıştır. Amerika Hariciye Nazırı Cor-dell Hull, Hess'in firarı hâdisesi-ne ait hiçbir resmi telgraf alma-dığını söylemiştir.

Bayan Hess An-kara'da değil.

Berlin: 14 (A.A.) — Yarı-resmi bir kaynaktan bildirili-yor:

Ofi ajansı, dış haberlerinde Bayan Hess'in Ankaraya geldi-ğini bildirmiştir. İyi malûmat alan mahfillerde beyan olundu-ğuna bu haber katiben esassız-dır. Ve baştan başa uydurmadır. Bayan Hess 'Almanya'da bulun-maktadır.

Avusturalya Başve-kili Menzies sadaka istemiyoruz fakat istibdadın yıkılması lâzımdır bunun için Amerikaya güveni-yoruz, diyor.

Newyork 14 (A.A.) — Avustu-ralya Başvekil B. Menzies hari-cî münasebetler komitesinin zi-yafetinde söylediği bir nutukta demiştir ki:

Bu harp, İngiliz milletinin bu güne kadar girişmiş olduğu en büyük davanın en büyük savaşı-dır. Bu savaşın sizin de savaşı-nuz olduğunu anlamamızı ısrarla sizden istiyorum. Bu, bir Avru-pa harbi değildir. Avusturalyalı-lar harp ediyorlar, çünkü biliyor-lar ki bu harp Avrupa siyaseti (Devamı 3 üncü sahifede)

Fransa kabinesi toplandı
Amiral Darlan Pa-risteki temasları-nın neticesini bildirdi

Vişi: 14 (A.A.) — Fransı Başvekil muavini Amiral Dar-lan, Vişiye dönmüş ve derhal Mareşal Peten tarafından kabul edilmiştir.

Bu sabah bütün hükümet â-zasının iştirakile bir toplantı yapılmıştır. Amiral Darlan'ın Hitler ve Fon Ribbentrop ile yaptığı görüşmeler hakkında mesai arkadaşlarına malûmat verdiği zannedilmektedir.

Amerika Çin-deki kıtalarını geri çekmiyor

Vaşington 14 (A.A.) — Hari-ciye Nazırı B. Cordell Hull, Ame-rikan Bahriyesinin, son zamanlar-da, Çin'deki Amerikan müdafaa-talarını çekmeği hiç düşünme-miş olduğunu bildirmiştir. Filha-kika, bazı uzak şark mahfillerinde bu kıtaların geri çekileceği hakkında şayialar dolaşmıştır.

B. Hull, ilâveten demiştir ki: Amerika Birleşik devletleri hü-kûmeti, harbiyesi memleketin haklarını bırakmak hususunda bildirilmiş olan siyasetini de-ğiştirmemiştir. Bu siyaset, mütte-madi surette iyiliğe doğru inki-saflar kaydetmektedir.

Fakat B. Hull, Çin'de bulunan Amerikan vatandaşlarını Ame-rikan kıtaları ile himaye tedbir-i-nin kaldırılması için münasip za-manın henüz gelmemiş olduğunu ima etmiştir.

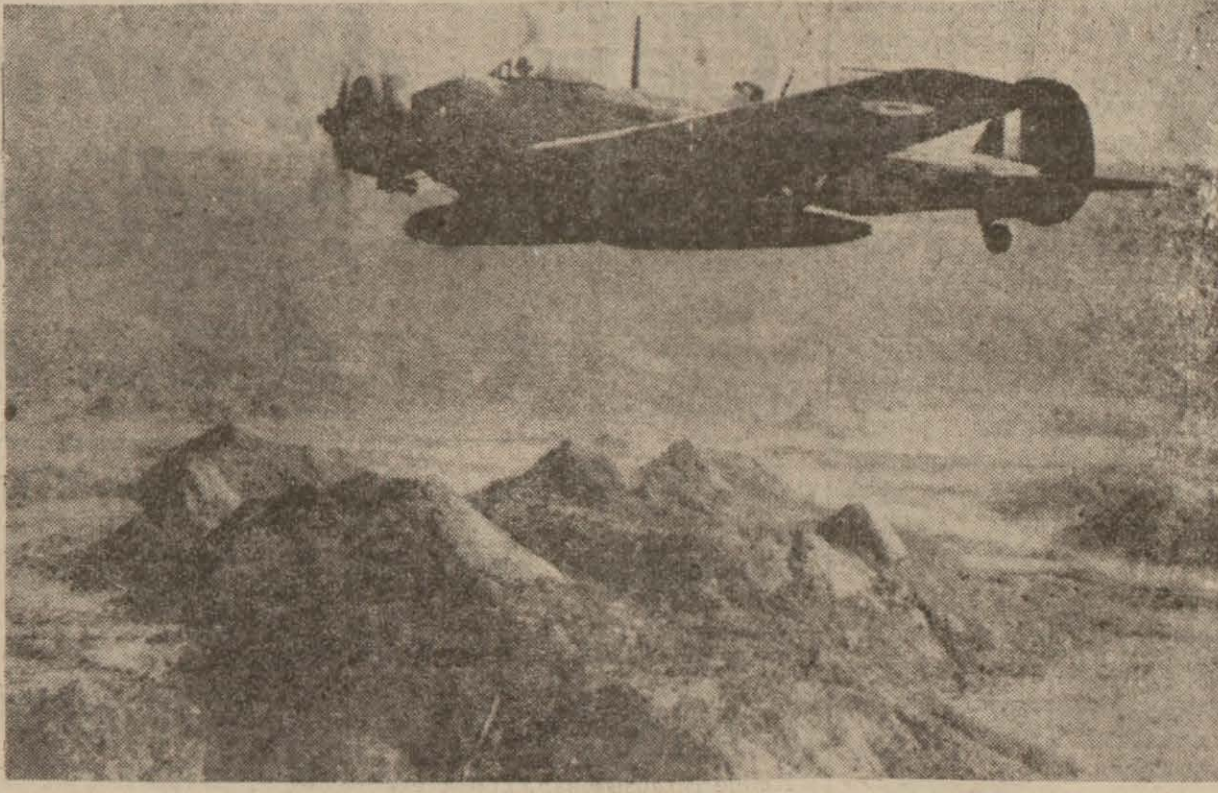
Vaşington 14 (A.A.) — Cüm-hurreisi Bay Ruzvelt dün Atlan-tik deniz filosu baş kumandanı amiral King'i kabul etmiştir. 'A-miralin Bay Ruzvelt'e rapor ver-diği zannedilmektedir.

Yeni tarihî tefrikamız

Sultan Abdül'Aziz ve İmparatoriçe Öjeni kol kola...

Yazan: AYHAN

Pek yakında

Amerikalıların İngilizlere bol bol verdikleri ağır bombardman tayyarelerinden biri.

Tazyıkın ver-diği gerginlik

İsviçre gazeteleri Hess'in firarile Korizisin ve Teleki intiharları arasın-da benzerlik bul-nuyorlar

Zürich: 14 (A.A.) — Neue Zürcher Nachrichten gazetesi, Hess'in firarı meselesi ile alâ-kadar olarak, hepsi de tazyıkın verdiği gerginlikten gelen Ma-car başvekil Kont Teleki ile Yunan başvekil B. Korizis'in intiharlarını hatırlatmaktadır.

İngiliz istihbarat nazırına göre

Hess'in firarı, Nazi partisinde ilk gediği açmış

Londra: 14 (A.A.) — İstih-barat nazırı B. Duff Cooper, B. Hess'in İngiltereye niçin gelmiş olduğunu hakkında sorulan bir su-ale cevaben, bu hususta malû-mat verecek vaziyette olmadı-ğını söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

Yalnız şunu söyleyebilirim ki B. Hess'in İngiltereye gelişi, nazi partisinde ilk gediği teşkil (Devamı 3 üncü sahifede)

Bay Çorçil bir tankın merdivenlerine tırmanırken.. (Arkadaki zat Cener al GORT'dur)

Kıral Çorçille görüştü

Londra 14 (A.A.) — Kral, dün Başvekil B. Çorçili kabul et-miştir.

Küçük Mus-tafa paşada bir baskın hadisesi

Dün gece, Fatih'te bir adam karısını başka bir adamla cür-m ümehut halinde yakalatmış-tır. Taksimde Firuzaga mahal-lesinde bir apartmanın zemin katında oturan Hasan, karısı Zekiye'den bir müddettenberi (Devamı 3 üncü sahifede)

Bingazi Yeniden Bombalandı

Londra 14 (A.A.) — Amiral lik dün akşam, İngiliz filosunun Akdenizde 6 - 12 mayıs günleri zarfındaki faaliyetini gösteren bir tebliğ neşretmiştir. Bingazi i-ki defa bombardıman dılmış, bir kafilaye refakat eden filo birli-kleri 16 düşman tayyaresi düşür-müşler ve 6 tayyareyi hasara uğ-ratmışlardır. Bu devrede filo birlikleri hiç bir zarar görmemiş-tir. Gemilerde insanca zayıf da-yoktur.

Bükreşte Patlayan Bombalar

Bükreş 14 (A.A.) — Dün gece, küçük çapta iki bomba in-filâki vukuagelmıştır. Aynı za-manda vukuagelen bu infilâkla-rın birisi, Bükreşin en büyük ki-tap evinde, diğeri Ogdinea akşam gazetesi binasında olmuştur. Ki-tap evinin camkânları kırılmış-tır. Her iki yerde de hasar var-dır. Telefât olmamıştır. Bu infilâklar hakkında bir tahkikat a-çılmıştır.

Ruzvelt'in oğlu Ka-hireye döndü

Kahire 14 (A.A.) — Yüzba-şı James Ruzvelt, Gird'e yaptığı kısa bir ziyaretten Kahireye dön-müştür. B. James Ruzvelt, Gird'e Elenler kralına, reisicümhur B. Ruzvelt'in bir mektubunu tev-di etmiştir.

Asker gözü ile...

Akdeniz Bölgesinde Cebelütta-tarık'dan gayrisi deniz aşırı hedeflerdir !

Almanyanın bütün zaafı Deniz mes'elesinde toplanır. Almanya De-niz aşırı hedeflere büyük ordularla büyük ve seri harekât yapamaz !

Yazan: Sabık Bükreş Ateşemiliterimiz

Almanya hangi istikamette tek-rar taarruza başlayacak? Alman-yanın yeni taarruz hareketinden çok bahsedildi, bu mevzu üzerin-

de birbirinden uzak istikametler-de gösterildi. Fakat yakın taar-ruzun hangi bölgede ve hangi is-hesiz güçlük çekmezler. Fakat (Devamı Üçüncü sahifede)

Ruzvelt filo Baş kumanda nile görüştü

Vaşington 14 (A.A.) — Cüm-hurreisi Ruzvelt, Atlantikteki Amerikan filosu başkumandanı Amiral King'i dün kabul etmiş-tir. Amiralin Cümhurreisine ra-porunu verdiği zannedilmekte-dir.

Hess'in üzerinden harita çıktı

Takip edilecek yol mavi kalemle izilmiş

Londra: 14 (A.A.) — Bildi-rildiğine göre Hess, işkoçyaya indirdiği zaman, üzerinde bir hari-ta bulunmuştur. Bu haritada Augsburg - işkoçya istikameti-nin mavi kalemle çizilmiş oldu-ğu görülmüştür.

Romanyada kargaşalık

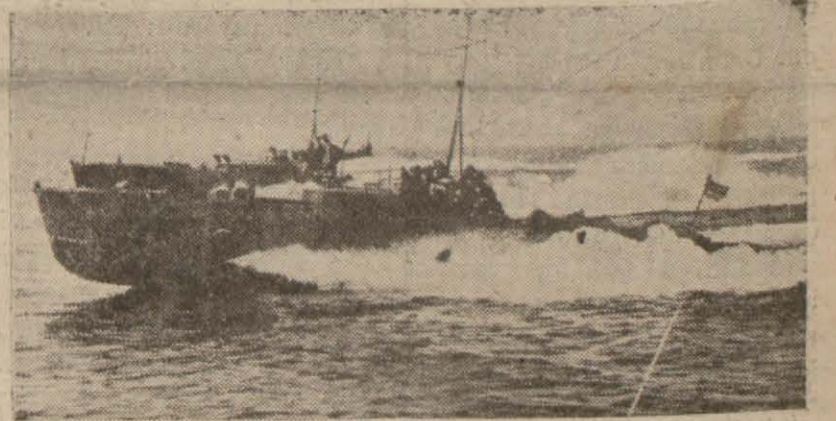
Bükreş 14 (A.A.) — Ro-manya üniversiteleri bugün ka-pamıyacaktır. Talebeden bazı-sının yaptığı beyanat neticesinde bir çok tezahürü tevkiif edilmiş-tir. Polis, kaçmış olanları takip etmektedir. Gegen cumartesi hadisesi neticesinde alınacağı evvelce bildirilmiş olan tedbirler hilâfına, derslere normal surette yeniden başlanacak ve talebe o-cakları ve lokantaları açık kala-caktır.

En Son Havadis! Almanya da muh-temel idamlar

Hess'in veda mek-tubu neşrolun-mıyacak

Stokholm: 14 (A.A.) — Reu-ter: Gazetelere gelen haberlere göre, B. Hess'in İngiliz makam-larına ne gibi ifşaatta buluna-cağı Berlinde merakla beklenil-mektedir. Berlinde B. Hess'in tedricen mes'ul vazifelerden u-zaklaştırılmış olduğuna ve bir «facia» olan hastalığına ısrarla işaret edilmektedir. Berlinde söylendiğine göre firar hâdise-si ne dahilde ne de haricte bir mâna ifade etmeyecektir.

Stokholm'da zannedildiğine göre şimdi bazı idamlar yapı-lması imkân dahilindedir. Hâlen bazı kimselerin yalnız tevkiif edilmiş olması nazilerin mahi-ran ebir oyunudur. B. Hess'in yazdığı veda mektubunun neş-redilmeyeceği zannedilmektedir. Maamafih yakında bir tebliğ çıkarılacağı tahmin edilmekte-dir.

Her iki tarafın mebzulen kullandıkları hücum botlarından bir kaçı

Kızıl Deniz şimal sahilleri tehlikeli mintaka!

Kahire 14 (A.A.) — Alman radyosu, Kızıldeniz şimal saha-sında seyrisüfer edecek gemile-rin mayınlarla ve diğer tedbirlerle tahrip ve imha edilmek tehli-kesine maruz kalacaklarını, Sü-veys ve Akben körfezini ihtiva etmek üzere Kızıldenizde seyri-süfer etmemelerini ihtar etmek-tedir.

Yunanistan işgali-nin tamamlanma-sına doğru

Roma: 14 (A.A.) — 244 nu-maralı İtalyan tebliği: Yuna-nistan topraklarında ilerlemele-rine deva meden kuvvetleriniz Alama, Pirizrin, Goskiava, Pi-çevo'ya girmiştir. Yunanistan-da Epir'in ve Akorita'nın işgali tamamlanarak Liporina'ya va-rılmıştır.

BİR Kaç Satırda

Vestminister çanları

Hâmid Refik

Vestminister kilisesinin çan-ları, İngiliz kafasında, an'ane çivisini, her vuruşta biraz daha perçinliyen tekmalardan biri-ydi ki, İmparatorluğun en u-zak köşelerine kadar yayılan sesinin şimdi kısılmış olması, bu an'ane ruhunun gevşemesi de-ğil, hüsbütün sıkışıp tekâşüf et-mesi gibi bir netice doğuracak-tır.

Londra'lı mühendis, Londra'lı belediyeçi, Londra'lı ustabaşı erimiş bir maden külçesini tek-rar eski haline koymakta şüp-hesiz güçlük çekmezler. Fakat

öyle sanıyorum ki, milli suut, Londra'nın boğazını sıkıp nefesini kesmek isteyen pençenin cürüm delili olarak ortada bıraktığı bu bir yığın bakırı, Vest-minister kilisesi çan kulesinden daha canlı bir ihtar olarak, za-fere kadar, olduğu gibi bırak-mağı tercih eder.

Bu külçe, milli azim ve imanı kamçılayacak en iyi devadan başka nedir?

En Son Havadis'in Edebi Tefrikası - 22

MAKEDONYA

Sabahleyin saat on buçukta kule kahvelerinde müthiş bir vaka olmuştu. Ne olduğunu anlamaya vakit kalmadan her tarafta bir sürü polis ve jandarma belirmiş ve beşer onar kişilik süvari müfrezeleri sokak başlarını tutmuştu!

Müellifi : Nizamettin Nazif

Bulundukları köşeden Sabri Paşa caddesi kışbaşı gözükiyordu. Dondurmacı «Vey sel» in dükkânından hükümetin yanı başına kadar uyuyan caddeyi otuz müvezzî, o dükkândan bu dükkâna mekik dokuyarak ve dilleri bir karış dışarda koşarak yarış ediyorlardı.

— Asır!
— Haniya Asır... Yaa... zı-yoocor! havadis!

Kollarının altında kalın birer gazete tomrak taşıyan biri yengeç gibi paytak, öbürü uzun boylu iki gırtlık Efendi Mehmedin kiraathanesine dalmışlardı. Rifat efendi, Vahidi kolundan çekerek o tarafa seğırtti:

Şimdi kiraathanenin içi ve dışı bir ana baba gününe dönmüştü. Tavla oynayanlar bile ayağa kalkmışlar, müvezzilere saldırmışlardı. Paytak, müstերlerin hacakları arasından bir türlü cambazlıklar yapıp geçiyor; taş çatlasa meteliğieline almadan gazete vermiyordu. Uzun boylu ise bir iskemenin üstüne çıkmış, alabildiğine bağırıyor ve koltuğunun altından kanatlanan gazeteler, müşterilerin ellerine havadan süzülerek ulaşıyordu.

Vahit, güçbelâ bir gazete alabildi. Fakat öyle bir yerde sıkışmıştı ki az kalsın gözlüğü kırılacaktı. Kurtulur kurtulmaz, koşu koşu «Feyziye» nin yolunu tuttu. İki üç dakikada daha devam eden bu fırtınadan sonra müvezziller yan mahallelere doğru tabanları kaldırdılar. O zaman iki kardeş birdenbire sessizleşen kahvenin içindeki herkes gibi başlarını gazetelerine eğdiler.

«Fazlı Necip» (1) in idare ettiği Asır gazetesi haftada üç gün ve sabahları intişar ederdi. Bu gün saat birde ve gününden evvel çıkması pek mühim bir hadiseyi bir an evvel bildirmek içindi.

Sabahleyin saat on buçukta Kule kahvelerinde müthiş bir vaka olmuştu. Kule kahveleri Selânin sakın mahallelerindendi. Bu saatte herkes işinin başında olduğu için, her zaman tıklım tıklım dolu olan «Köşenin kahvesi» bile bombuşdu.

Birden sükûnu alt üst eden, gök gürültüsüne benzer bir ses işitilmiş, sokaklarda bilya oynayan küçük çocuklar, acı gıgıllarla bağırtarak evlerine kaçmışlardı.

Ne olduğunu anlamaya vakit kalmadan, her tarafta bir sürü polis ve jandarma belirmiş ve beşer onar kişilik süvari müfrezeleri sokak başlarını tutmuşlardı.

Hadise derhal şehre yayılmıştı. Bir çok kimseler, bilhassa bu mahallede oturanlar işlerini güçlerini bırakarak hemen koşmuşlardı. Fakat evlerine gitmekten hepsi menedilmişlerdi. Valinin verdiği bir emir üzerine mahalenin etrafına kordon çevrildiği için

herkes olduğu yerde kalmaya mecbur olmuş. Bunun üzerine polisler Kule kahvelerinin her tarafını dikkatle taramaya başlamışlardı.

Şehirde ağzından ağıza dolaşan şayiye şu idi: «Makedonyalı bir bomba atıcılar».

İyi amma, bu bomba kime atılmış, suikastın ve suikastın sonra yapılan sıkı taramanın neticesi ne olmuştu? Bunun bilen yoktu. On buçukdan bu ana kadar herkes heyecan içinde bir heber bekliyordu. Asırın vakitsiz çıktığı işte bu haberi vermek içindi. İlk sayfasının başında en büyük harflerle beş sütun üzerine dizilmiş şu serlevha göze çarpıyordu:

«Kule kahvelerindeki bomba bu sabah nasıl atılmıştır?» Şehri velleve veren kanlı hadisenin bütün tafsilatını veriyoruz!»

Ve bu serlevhanın altında kalın bir çerçeve içinde gıftı sütuna dizilmiş inzasız şu satırlar okunuyordu: (2).

«Kule kahvelerinde, hamamın karşısındaki sokağın içinde

(1) Merhum büyük bir te-fekkürdü: Bu sene vefat etti: (Enis Tahsin) in kapı-pederi ve Milliyet gazetesinin gece sek-reteri Nâzımın ağabeyisi idi.

(2) Asır gazetinden aynen-

Anadoluya gidenler 3 üncü kafile de dün trenle hareket etti

Trakya muntakasından Anadoluya geçmek isteyenlerin beyannamelerinin tasnif ve biletlerinin tanzimi bugün ikmal edilecektir. Biletler tamamen hazırlandıktan sonra kendi arzularıyla Anadoluya gideceklerin sevkine başlanacaktır. İstiyenler «Tekirdağ» iskelesinde kendilerine tahsis edilecek vapurlarla arzu ettikleri iskelelere i-neceklerdir.

Trenle Anadoluya naklolanlardan üçüncü kafile dün saat 14.25 te Haydarpaşada katara bağlanan bir vagonla hareket etmiştir.

Bunlar Sapanca, Arifiye ve Adapazarında imişlerdir. Bu kafile ile 103 kişi gitmiştir.

Devlet Demiryolları, sevk-edilecekleri bildirilenlerin ekserisinin muayyen günde istasyonda bulunmadığını görerek hususi vagon yerine normal seferlere vagon ilavesine karar vermiştir. Maamafih birkaç gün sonra muhtelif kafileler tevhit edilecek ve bunlar için umumî bir sevk treni hazırlanacaktır.

Maarif Vekili Basın Birliğinde

Şehrimizde bulunan Maarif Vekili Hasan Âli Yücel müze ve tarihî binalardaki tetkiklerini sona erdirmiştir. Bugün öğleden sonra İstanbul Maarif müdürliğinde mekteplerin imti-han neticeleriyle meşgul olduk-

Hatalı Tarih yaratmıyalım

Bay İsmail Habib'e

Hakikati ifade edebilmek, tarihi doğru tesbite mütevakıftır. İn-dî ve şahsî düşüncelerimizi bir hakikat gibi göstermek, hatalarla dolu bir tarih yaratmak demektir ki, ilim bu acıyı son asra kadar çekmiştir. Ptoleme yeniseye kadar olan Sibiryada dediğimiz kıt'aya «Çin», Türkistana «H» ismini vermemiş olsaydı, tarihin asırlarca terennüm ettiği «Çin» ve «Hint» medeniyeti yerine Türk medeniyeti denecekti. Stajias, İran saraylarında işittiği Semiramis efsanesine bir hakikat kisvesi giydirmemiş olsaydı, Türk medeniyetini inkârı vasıta olan bu masalî ortaya atmakla tarihi aldatmak ve bir hakikat arayan insanları kandırmak bedbahtlığında bulunmuş olurdu.

Bunun gibi binlerce misal zikretmek mümkündür. Bu felâketi insanlığın tinfetinde meknuz ego-ismde aramak lâzımdır.

Aruz millî midir? Aruzun şiir için lüzumlu, mükemmel bir şey olduğuna iman eden Bay İsmail Habib, onun Türklüğe bir alâkası bulunmadığını da elbet kabul ve tasdik eder? «Kasgarlı'nın kitabında a. ruzul mısralar varsa bu bir tesadüf olacak» demesi buna bür-handır. Fakat neye istinad ile bu kat'î hükmü veriyor?

Türk tarihi ile beraber Türk edebiyat tarihi Türkistan istilâsında Arap orduları kumandanı (Müslime) tarafından doksan dokuz gün ve gece yakılmıştı. Büyük Türk kültürüne ait eserler bu yangında kül edilmişti. Bu felâkete rağmen, en eski Türk edebiyat tarihini tetkik etmemize imkân bulunamayacağı iddiasını ileriye sürmek bir haksızlık olur. Yangın eserleri imha etmiş, fakat tarihi yok etmeğe muvafak olamamıştır. Görmek, tetkik etmek isteyenler için, gelececek bir derya bulundugu müsbet ve muhakkaktır. Küçük bir zahmet ihtiyarlı, biraz «Mançu» edebiyatına, daha «Mançu» ların Sibiryada «Namur» nehri kenarında yaşadıkları devirlerdeki dini edebiyat tarihine dikkat edilecek olursa, Samih Rifat merhumun «aruz millîdir» sözünün ne adar doğru olduğu derâka tezahür eder.

Türkler arasında aruz, daha Arapların tarihe girmedikleri devirlere kadar yükselir. Zaten, bugünkü tarihin gösterişlerine itimat etmek icap ederse, kendi muhitinde doğmuş bir arap veya fars edebiyatı yotur. Bu iki hal-kin üzerinde yaşadığı iklim do-ğurtucu değildir. Belki «Medi-ve «Asar» lisan ve edebiyatını te-varis etmiş bir edebiyat fardır ki, bunun da menşei Orta Asya edebiyatında ve kaidelerinde aramak lâzımgelir. Belki mefûlû ve mefâilû yoktu? Fakat tempo o tempo idi.

Türk dilinin ceddî bu Orta Asya edebiyat ve şiiri yalnız Aran ve Fars şiir kaidelerinin vücutte getirmemiş, Çinlilerin de nazımında bir nazımı olmuştur. Bundan 1300 sene evvel Çin edebiyatında bir rönansans vücutte getiren, halis Türk bir şair vardır. Türkçe adı «Tufan», Çince adı Tu-Fudur. Bu şair der ki:

(Dhaa var)

Beyoğlunda Pasif deneme yapılacak

Pazar günü sabahleyin saat 11 de Beyoğlu kazasında pasif korunma denemesi yapılacaktır. Bu suretle kazalarda ayrı ayrı yapılan denemeler sona erecektir. Bütün denemelere ait tenkit raporları okunarak birleştirildikten sonra verilecek kârlara göre şehirde umumî bir pasif korunma denemesi yapılacaktır.

tan sonra, Türk Basın Birliğine giderek âza ile tanışmış ve kendileriyle hasbihalde bulunmuş-tur

Tarihten bir yaprak

YA FÂTİH ÖLMESEYDİ,
Cem Olmasaydı...

Cem diyordu: (Ben babam padişah iken doğdum.)

İkinci Beyazıt bir İtalyan dilberindeki aşkını başka bir dilberin dizinde dinlendirmek isterken Cemin muhalefeti ve isyanı kara ve korkunç bir heyulâ gibi önünde canlanıyor!

İ. Hakkı Konyalı

Redos beyi hem bir misak metni imzalamak ve hemde Cem'e hitabeden çok hümetkârane bir mektup yazmıştı. Mektubunda parlak yirmi elkapdan sonra diyordu ki:

- 22 -

lyordu. Onun her milletten seçtiği ve seferber ettiği casusları Cemin şövalyelerle çevirmek istediği entrikaları sayanı hayret bir sür'atle kendisine yetiştiriyorlardı.

Cemin elçilerinin Rodosta Megali mastori ile bir anlaşma imzaladıklarını da haber almıştı (1).

Filhakika Rodos Beyi hem bir misak metni imzalamak ve hem de Ceme hitap eden çok hümetkârane bir mektup yazmıştı. Mektubunda parlak 20 elkapdan sonra diyordu ki:

Necip şehzade hazretleri! Tarafınızdan gönderilmiş kıymetli mektubunuzu Doğan Süleyman isimindeki elçilerimiz getirdiler.

Size karşı eskidenberi muhale satımız vardır. Bizimle müzakerelerde bulunmak ve nasihatlerimizle amel etmek arzusunda bulundunuza ve bu maksadı temin etmek için bir kaç gemi ile bir misakname göndermemizi rica

ca eylediginize muttali olduk. Zati necibelerinin arzularını öğrenince dostluğumuzun samimi-yetine binaen zatı asilânenizin emniyette bulunmaları için bir büyük gemi, bir Karevela ve bir Çekirdi ile şarkî Akdenizde buluna ndığı iki çekirdiyi teçhiz ettik ve emrinize hazırladık. Bu gemilere Kastil rahibi şevketli, azemettü İspanya kralının akraba-sından ve bizim de şayanı itimat devlet erkânımızdan olan Mome-niç Alveao kumanda edecektir. Kurşun mühürümüzle mühürlü misaknameyi de gönderiyoruz. Zati asilâneleri iyi ve hayırlı bir netice verecek olan arzularını derhal ifa buyurabilirler. Sıhhat ve saadetinizi temenni ederim.

Rodos 12 Temmuz 1482

(1) Bütün Türk tarihleri Rodos şövalyelerinin beyi Döbusson için Megali Mastori derler.

Hastabakıcılık teşkilâtı köylere kadar genişletilecek

Yardımlar veren cemiyeti gö-nüllü hastabakıcı kurslarının açılması için lüzumlu olan har-cırlıkları bu ayın 17 sine kadar ikmal edecek ve kursların hepsi hazırda açılmış olacaktır. Cemiyetin neşriyat kolü dün Basın birliği mensubu kadınlarla E-minönü Halkevinde bir toplantı yapmıştır. Bu toplantıda neşriyat ve propaganda için kararlar ittifaz edilmiştir. Ay başından itibaren köylere kadar gidilip halkı tenvir edici konfe-ranslar verilecek ve bütün

Halkevi, Halkodası ve Parti merkezlerinde halk toplantıları yapılacaktır. Bu toplantılarla cephe gerisinde Türk kadınına düşen vazifeler izah edilecek ve Türk kadını vazifeye çağrılacaktır.

— Ah, demiş, benim de böy-le bir yerim olsa, neler yapardım. Fakat bizim sarayın prote-kolunun esriyim...

Demisti...

Evet, Mösöy Ruzvelt, şimdii-ye kadar gelip geçen Amerika Cümhur Reislerinin en son patığı, en demokrati ve en sevilenidir.

Naci GALİP

DÜNDEN BUGÜNE

Mister Ruzvelt

Büyük demokrat Birleşik Amerika Cümhuriyetinin, şim-diye kadar gelip geçen reisleri arasında en demokrati olan Mister Ruzvelt, aynı zamanda memleketinin en sempatik si-malarından da biridir. Sadeli-ğine, alçak gönüllüğüne Amer-rikalılar bile hayran etmiş-tir. Yine denilebilir ki, bütün selefleri arasında Ruzvelt kar-dar kendinden behsettiren de olmamıştır. Bunun başlıca se-bebi, gerek üçüncü defa ola-rak mevkii riyasete getirilmesi, gerekse, yaşadığımız herci-merç devrinde Avrupa demok-rasilerini himaye etmesi ve do-layısıyla muhtaç oldukları ves-a-i harbiyeyi esirgememesi key-fiyeti, ismini yirmi asrın tari-hine maletmiştir.

Mister Ruzvelt, «Beyaz Sa-ray» daki yorgunluğunu, karlar-ra, şehirden uzak sayfiyelere giderek dinlendirir. Bu tene-zühlerinde otomobilini kendi kullanır. Madam Ruzvelt te zevcine refakat eder. Güzer-gâhtaki fabrikalardan çıkan a-meclelerle samimi hasbihaller-de bulunur, onların ellerini si-kar sigara alır ve verir.

Madam Ruzvelt te bu hus-susta kocasından geri kalmaz. İyi bir ev kadını, müşfik bir valde olan bu kadıncığ, aynı zamanda fıkra-ı anısdır. Ko-cası Beyaz Saraydaki mesaisile meşgul iken, o, hayır cemiyet-lerini, çocuk yuvalarını gezerek çok müesseselerin fahri rei-sesidir. Himayegardesi küçük-ler, onu «Büyük Anne» diye karşılarlar...

Beyaz Sarayda, madam Ru-zvelt'in, hususî daireleri yanın-da küçük bir mutbağı vardır.

Burastı elektrikle ve fennin son icaplarına göre teçhiz edilmiş-tir. Sarayın teşrifatından hiç-te hoşlanmayan karı koca, yak-nız kaldıkları vakit, burada

madam Ruzvelt'in himmetile ihzar edilen pasta, kek ve re-çellerle damaklarını lezzetler-dirirler, başbaşa, bir aile sofrası önünde, her şeyden ve her-kesten uzak iki genç aşık ha-yatı yaşarlar.

Harpten biraz evvel Ameri-kayı ziyaret eden İngiltere Kraliçesi, Beyaz Sarayı gezer-ken, madam Ruzvelt, Kraliçe-ye bu hususî mutbağın da gö-stermiş, içini çeken genç Krali-çe:

— Ah, demiş, benim de böy-le bir yerim olsa, neler yapardım. Fakat bizim sarayın prote-kolunun esriyim...

Demisti...

Evet, Mösöy Ruzvelt, şimdii-ye kadar gelip geçen Amerika Cümhur Reislerinin en son patığı, en demokrati ve en sevilenidir.

Naci GALİP

Hâdiseler, insanlar ve gazeteler

Deli mi, akıllı mı olarak yaşamamız lâzım?

Yazan: Ensari Bülent

Mantık ve iz'anın dışında ce-reyan eden hâdiselerin insanı çıldırmaktan başka bir şey gö-türmediğini gören Nadir Nadi, «Çıldırma» başlığı altında şö-yle yazıyor:

«Zaman zaman insanın çılgınlığı tercih edeceği geliyor. Öyle ya mademki normal kafa ile hiç bir şeyi değiştirmeye muktedir değiliz; o halde neden ruhi bünyemizi dünya gidişine uydurmamak normal kafadan ayrılmak iste-yişine şaşmamak nasıl kabildir?

Bu fikirleri yarı müstehz bir lisanla söylemiş olmasına ra-ğ-men, yine kendi söylediklerine kendini inandırmağa zorladığını görüyoruz; bunda ise yarı bir inanç vardır.

Saçma ve düzensiz bir gö-rüşle dünyayı görmeğe savaşan bir cemiyetin bir deliler diya-rı olmamasında bize hak verdi-recek bir diyarı teselli noktası bilmem var mıdır?

Bize istikbal hakkında ümid-veren hâlâ o normal insandaki, liyor.

şuur ve mantıkla hâdiseleri ya-kalama hassasıdır. Arkadaşımı-zın bu noktada yanlışlığına i-nanmak istiyoruz.

Vecize kıymeti nedir?

Refik Halid, «Türk ata sözl-e-rinin kıymeti» unvanlı yazısın-da, ata sözlerinin «dört beş çiz-gi yerine, dört beş kelime ile tecessüm ettirilmiş artistik bi-rer karikatür» olduklarını söy-ler.

Üstadın fikrine iştirak etme-mek elimizden gelmez; şimdii-ye bu fikir gerçek bir sözdür. Ya-nı bu asrın bir gevezelik ve

boş fikirçilik asrı olduğunu m-nutmıyalım. Veciz söz, artık za-zinin süsü; bugün kendisine nandığımız fakat yeri olmayan-cıgını söylemeye mecbur oldu-ğumuz bir söz oluyor. Zira hec-veciz sözün derinliğine inmek-ve orada mânâyı büyük bir sa-br sayesinde yakalamak zaru-reti vardır. Bu sabır ve taham-mül, esefle söylemek lâzımda-ki, artık tükenmiştir.

Spor

Bu haftaki milli kuma macları

Cumartesi: B. J. K. — Altay,
İst. Spor — Altınordu.
Pazar: Altınordu — B. J. K.,
İst. Spor — Altay.

Ankaradaki Maçlar
Cumartesi: Galatasaray —
Demirspor, Fener B. — Gençler
Birliği.
Pazar: Galatasaray — Gençler B., Fener Bahçe — Demirspor.

İzmir takımları da bu hafta, İst. Spor ve Beşiktaş kulüpleriyle karşılaşacaklardır.

Bu hafta cumartesi günü ilk maç, Beşiktaş - Altay, İst. Spor - Altınordu arasında yapılacaktır. Bu maçlar hakkında bir tahmin yürütmek doğru olamaz. Sebabi: İzmir takımlarını bu sene İstanbul'da ilk defa seyrediyoruz. Yalnız, Beşiktaşlar, askerlik mensuplarını kendi kulüplerinde müsabakalara iştirak etmeleri hakkındaki son karar dolayısıyla avantajlı vaziyettedirler.

BİR HABER

Melihle Fenerbahçeli Con Kemal bu sabah Ankaraya hareket etmişlerdir. Bunlar hakkındaki karar refedilmiştir.

Üniversite ve bütün mekteplerde İmtihanlara bugün son verildi

Üniversite, Lise ve bütün Orta okullarda imtihanlar bugün bitirilmiştir. Bugün lise son sınavları son olarak tabiiye, matematik, felsefe ve tarih gruplarından imtihan olmuşlardır. İmtihanların neticeleri umumiyle iyi gitmiş ve vasatı bir tahminle üçte iki nisbetinde muvaffakiyet elde edilmiştir. Yakında neticeler talebe bildirilecektir.

Üniversite imtihan neticeleri peyderpey ilân edilecektir. Maarif Vekâleti ikmal imtihanları için bu devrede kazanmayan veya imtihanlara iştirak etmeyen talebe normal olarak Eylülde imtihana tâbi tutulacaklardır. Bu devrede Üniversitelerin mezun olan talebe inkılâp dersi imtihanlarında muvaffak olamadıkları takdirde, yine mezun sayılacaklar ve memuriyete girebileceklerdir. Ancak gelecek sene imtihanına girmeye mecbur tutulacaklar ve bu kabil mezunlar diplomalarını bu imtihandan sonra alabileceklerdir.

Üniversite imtihanları sona erdikten sonra talebe grup halinde Anadolu'da tetkiklere ve seyahatlere çıkacaklardır. Mayıs 25 inde ilk grup doktor Fuat Baykal'ın riyasetinde U. ludağında jeolojik tetkiklerde bulunacaklardır. Ay sonunda kırk kişilik bir grup da içtimai tetkikler yapmak için Hataya gitmeğe hazırlanmaktadır.

Şehir Meclisi Reis Vekilinin ölümü

Şehir meclisi Birinci Reis vekili B. Necip Serdengeçti vefat etmiştir. Mümâileyh uzun müddetleri Ticaret Odası reisliğinde, Parti Vilâyet İdare Heyeti âzâlığında ve Şehir Meclisinde bulunmuştu.

İstanbul Defterdarlığından:

Mükellefin adı soyadı	İşi	Adresi
Bernar Hriskoviç	Vapur Acentesi	Kemankeş, Muradiye Sarap iskelesi 4 No.

Yukarıda adı, işi ve ticari ikametgâhı gösterilen mükellefine tevfiğin 938 takvim yılı zarfında vermiş olduğu aylık beyannamelerin tetkiki için Hesap mütehasısları bürosuna ve mensup olduğu Tophane Maliye şubesine kendisi aranmış ise de terki ticaret etmiş ve yeni adresi de meçhul kalmış olduğundan kanunî müddet içinde bu husustaki beyannamelerin müstenidi olan ticari defter ve vesikalarını adı geçen Maliye şubesi vasıtasıyla Hesap mütehasısları bürosuna ibraz etmesi bizzatı tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur.

EN SON Haberleri

Mihver, Fransa ile müşterek meseleler de tamamen mutabıkmış

Roma: 14 (A. A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

Fransa ile Mihver arasındaki münasebetlere dair dolaşan söylentilerinde beyan olunduğuna göre, işgal masraflarının azaltılması hakkındaki tebliğ ilâve edilcek hiç bir şey yoktur. Enternasyonal basında buna ilâve edilen bütün haberler uydurmadır. İtalya ve Almanya Fransa ile müşterek meselelerde tamamen mutabıktır. Bu görüş birliği yalnız müşterek siyasetin mahsulü değil Fransa ile mütareke aktedildiktenberi Hitler ve Mussolini arasında şahsi mülakatlarda tesbit edilen hattı hareketin isabetini gösteren ve maziiden alınan tecrübelerin de bir mahsulüdür.

İngiliz istihbarat nazırına göre

(Baş tarafı Birinci sahifede) etmektedir. B. Hess, Hitlerin çok yakını bir adamdır. Kendisi Hitler'in o derece sarıh surette itimatını haiz bulunuyordu ki Almanyadan muvaffakiyetle hareket edebilmiştir. Bir adam ki, Almanyadaki bütün imtiyazlarına rağmen - tiranların imtiyazlarının nasıl şeyler olduğunu hepimiz biliriz - bu bedbaht ve kederli memleketi terketmeği ve henüz bir hür insanlar memleketi olan İngiltere'ye inmek için çok büyük risklere katlanmayı tercih etmiştir. Bu, iyi bir haberdir ve tam zamanında gelen bir haberdir.

Avusturalya Başvekil vekilinin sözlerinden

(Baş tarafı Birinci sahifede) Nazım'dır. Yalancı vaidlerle aldatılmış olan milyonlarca nazimin şimdi herhalde bir tek düşüncesi vardır ve o da şudur: harp hakkındaki acaba Hess gibi mi düşünceliyiz?

Avusturalya Harbiye nazırı B. Hughes, demiştir ki: Bu firar, nazi mabedinin granit duvarında ilk gediği göstermektedir.

Irak bombalanmak ta devam ediliyor

★ Bağdat 14 (A.A.) — Irak resmi tebliği:

Üç İngiliz bombardıman tayyaresi dün Almussayah kampı üzerinde uçmuş ve bir çok bombalar atmışlardır da hasar ve ziyan azdır.

Dün saat 19 a doğru İngiliz bombardıman tayyareleri mütte. addit toplanma merkezleri üzerinde uçmuşlardır da Irak tayyareleri tarafından tardedilmişlerdir. Irak tayyareleri mütteaddit keşif uçuları yapmış, bütün tayyareler üstlerine dönmüşlerdir. Bir bombardıman tayyaresi Al-mastıyah üzerinde uçmuş, bombalar atmışsa da bir tesiri olmamıştır.

Japonlar Çin işini çabuk bitirmek istiyorlar 200,000 Çinliyi esir etmek üzere imişler

Şanghay: 14 (A. A.) — Dört Çin eyaletinde yüz binlerce Çin ve Japon askeri şiddetle çarpışmaktadır.

Japon sözcüsünün beyanatına nazaran, Japonlar Şenking eyaletinde Şuki etrafında toplanmış olan iki Çin tümenine karşı tarruza geçmişlerdir.

Çunking Çin mahfillerinde bu hareketlere büyük bir ehemmiyet verilmektedir. Çünkü gençlerde Japon başvekil Prens Konoye Çin hâdisesini halletmek için bütün gayretlerini sarfedeceğini söylemişti.

Japonlar her cephede ve bilhassa cenubi Şansi'de muvaffak olacaklarını ve orada 200.000 Çinlinin etrafında demir çemberin kapanmakta olduğunu beyan ediyorlar.

Avusturalya Başvekilinin sözleri

(Baş tarafı Birinci sahifede) ne ait değildir. Bütün beşeriyete şamildir. Büyük Britanya imparatorluğu sadaka istemiyor. Çünkü o, büyük bir imparatorluktur. Fakat istidatın yıkılması hem de çabucak yıkılması bütün dünyaya için esaslı bir meseledir. Bu istidat, aştığı yaralar çok derinleşmeden, yıkılmalıdır. İşte bunun içindir ki Amerikaya güvne niyoruz.

Mihver kuvvetleri çölde ilerliyemiyor

Kahire 14 (A.A.) — Askeri sözcünün verdiği habere göre, Sollum mintakasında mihver kitalarının bez koldan yapmak istedikleri mevzî hareketler tardedilmiş. mihver kitaları mevzilerinde çekilmeye mecbur kalmışlardır.

Mısra doğru ileri yürüyüşte Almanların bilhassa su, cephaneyecek tedariki müşkülâtına uğradıkları anlaşılmaktadır. Buna kum fırtınaları da inzimam etmektedir.

Baskın hâdisesi

(Baş tarafı Birinci sahifede)

Şüphelenmektedir. Bu yüzden araları da açık bulunmaktadır. Zekiye sık sık sokağa çıkmakta ve bazan tanıdıklarında ve akrabalarında olduğunu söyleyecek geceleri de görülmektedir. Hasan, bütün bu vaziyetlerden şüphelendiği için Zekiye'yi takip etmiş ve nihayet Küçükmustafapaşada Haydar mahallesinde Ömer Aykın isminde bir adamın evine devam ettiğini öğrenmiştir. Bu vaziyet karşısında soğukkanlılığını kaybetmeyen Hasan alâkadarlara müracaat etmiş ve memurların iştirakile dün gece yarısına doğru Ömerin evine bir baskın yapılarak iki suçlu cürmü meşhurla halinde yakalanarak adliye teslim edilmişlerdir.

Dilsiz hakaret edebilir mi?

Dilsizler cemiyeti eski reisi Süleyman Gök bir memura hakaret ve tehditde bulunduğundan dolayı adliye verilmiştir. Süleyman Gök dün gece Sirkeci'deki Vezir bahçesinde adam akıllı içmiş ve bu sırada vazifesi dolayısıyla bahçeye gelen Osman isminde bir memuru tehdit ederek hakarette de bulunmuştur. Eski cemiyet reisi hakkında zabıt tutularak adliye verilmiştir.

Hess'in maceralı teşebbüsünün arkasındaki gizlenen sır nedir?

Hitlerin mutemedi olan bu adamın, onun takip ettiği siyaset ve plânlar hakkında mühim şeylere vakıf olduğu şüphesizdir.

Akliselimine tamamilen malik olan Hess'in bu hareketi İngilterenin istilâsi tehlikesi mevcut olmadığını gösterir.

Londra: 14 (A. A.) — B. Rudolf Hess'in parasızlık İskoçya'da immesi hakkında akşam neşredilen haberler Londranın bütün mahfillerinde çok büyük bir merak uyandırmış ve bu beklenmedik hâdisenin sebepleri hakkında bir çok tahminlere yol açmıştır. B. Hitler, kendisi ve Göring öldükten sonra Almanya şefliğine halef olarak B. Hess'i tayin etmişti. B. Hess, Landsberg hapishanesinde B. Hitler'in «Mucadele» isimindeki kitabını yazılmasına taassubla yardım etmişti.

İşte cumartesi günü çaldığı bir tayyare ile ve İskoçyada yer inmek maksadile havalanan ve tehlikeli bir yola çıkan Hess böyle bir adamdır. Haber o kadar gayri memul ki vak'aya ancak Başvekilin tebliğiyle teeyyüd edince inanılmıştır.

Sabah gazeteleri hâdiseyi geniş başlıklar altında bildirmişler ve B. Hitler'in sağ kolu olan B. Hess'in İngiltere topraklarında geçirdiği ilk anlar hakkındaki feci olan tafsilatı vermişlerdir. Parasızlık atlaması üzerine aşık kemiginde yaranalan B. Hess, gazete muharrirlerinin verdikleri irhaberlere göre, kısa bir müddet kallığı çiftlikte oğlunun fotoğraflarını göstererek «onu Almanyaya bıraktım, kim bilir ne zaman tekrar göreceğim?» demiştir.

Son haberlere göre B. Hess'in ancak resmi şahsiyetlerle temas edileceği meçhul bir semte gönderilmişti.

B. Rudolf Hess'in maceralı teşebbüsünün arkasında gizlenen sır nedir? Herkes bunu anlamak istiyor. B. Hitler'in mutemedi olan B. Hess'in Führer'in takip ettiği siyaset ve plânlar hakkında mühim sırlar bildirdiği şüphesizdir. Filhakika, bütün mmekeletlerde beşinci kolu teşkilâtlandırmak vazifesi B. Hess'e verilmiş olduğundan kendisinin Alman hükûmeti içinde büyük bir ehemmiyeti vardı. Dönüş için yetecek benzini oluncu silâhsız bir tayyare ile yalnız başına gelen B. Hess, macerasına hedef olarak İngiltereyi seçmişti. Bundan ne gibi bir netice çıkarmalıdır? Yeni malûmat elde edinceye kadar işin mühim olan tarafı B. Hess'in İngilterede kendisini en fazla emniyette görmüş olmasıdır.

Kitaplar arasında

Selçuk tababeti tarihi

Yazan: Süheyl Ünver

İstanbul Üniversitesi tıp tarihi enstitüsü müdürü profesör doktor Süheyl Ünver bize «Selçuk tababeti» adlı bir kıymetli eser daha verdi. Türk tababet tarihi bir çok karanlık noktaları, na projektör tutan bu eseri yalnız doktorlar, tıp mendupları değil her Türk münevverine okuyarak göğüslerini iltiharla kabartabilirler.

Kitabın fihristi çok yüküldür. Derin ve karanlık mevzulara cesaretle dalmıştır. Kıymetli profesör seçtiği mevzularda da cidden büyük bir liyakatle kalem oynattır. O kitabında Selçuklular zamanındaki tababete umumî bir rüyet zaviesinden baktıktan sonra Melik şah, Harzem şahlar ve artık oğulları zamanındaki Türk tababeti durumunu ve hastanelerin vaziyetini tetkik ediyor.

Doktor Süheyl Ünver'in Adanah = Anavazalı büyük tıp üstadı Diyoskoridis'in eseri üzerin de dururken ilim âlemine yeni bir çok şeyler öğretiyor. Ben epeyce evvel bugünkü Türk tababetinin temelini kuran Anadolu lu putperest Diyoskoridis'in A-yasofya kütüphanesinde bulunan eski Arapça tercümelerini tetkik etmiş ve bir çok şeyler de yazmışım. Diyoskoridis Hazreti İsa'dan yarım asır sonra Adanada yaşamış ve hristiyanlığı kabul etmeden ölmüş eski bir Kilikyalıdır.

Bu Adanalı âlimin kitabı ağırlığına altınla tercüme edilmiştir. Profesör Dr. Süheyl Ünver «Tercüme Haşayış» adını taşıyan bu kitabın artık oğulları tarafından bir defa daha Süryani dilinden Arapçaya tercüme edilmiş bir nüshasını daha bularak bize haber vermektedir. Bu kitapta Mısır, Suriyede kurulan Türk devletleri, Musul Halep ve Şam Arabeyleri tarafından yapılan hastahaneler ve muhtelif zamanlardaki Türkler tarafından Konya, Akşehir, Tokat, Çankırı, Kastamonu, Kayseri ve Sivasta kurulan darülfisfaldan ve tıp mekteplerinden de ehemmiyetle bahsedilmiştir. Selçukluların tıp folklori ve meşhur Selçuk doktorları hakkında da bu kitapta çok geniş malûmat vardır.

Doktor Süheyl Ünver bize programlı ve disiplinli çalışmanın ne kadar çok mahsül verebileceğini öğreten yegâne âlimimizdir. O muntazam bir mesai sayesinde muhtelif mevzularda irili ufaklı 500 kadar makale ve kitap yazmıştır. Yine bu şekildeki bir mesai ile tıp tarih enstitüsüne zengin bir kütüphane ve müze kazandırmıştır. O; bir heyetin değil, bir çok heyetlerin yapabileceği muazzam işlerin altından yorgunluk teri dökmeden muvaffakiyetle çıkmıştır. Yeni eserinden dolayı kendisini tebrik ederiz. İbrahim Hakki Konyalı

Şarkî Afri'da İtalyan mukavemeti

Roma 14 (A.A.) — Şarkî Afrikada bulunan kuvvetlerimiz Dausta'nın cesaret ve kahramanlığını kendilerine örnek ittihaz ederek mukavemetlerine devam etmektedirler.

Aklî selimine tamamilen malik olan B. Hess'in bu hareketi İngilterenin istilâsi tehlikesi mevcut olmadığına ve Atlantik muharebesinde hava muharebesini kazanmak için naziler tarafından sarfedilen gayretler ne olursa olsun İngilterenin ednizaltı muharebesinde aç kalmıyacağına, hava bombardımanlarının da İngiltereyi ortadan kaldırmıyacağına kani bulunduğunu gösterir. İngilterenin bütün imtiyazlarına cesaretle mukavemet edecekleri muhakkaktır. Fakat bunun mühim tarafı bu noktai na İngilterede kendisini en fazla emniyette görmüş olmasıdır.

Asker gözü ile...

Yazan: Sabık Bükreş
Ateşemiliterimiz

Akdeniz bölgesinde Cebelütta- rıktan gayrisi deniz aşırı hedeflerdir!

Almanyanın bütün zaafı Deniz mes'elesinde toplanır. Almanya deniz aşırı hedeflere büyük ordularla büyük ve seri harekât yapamaz!

(Baş tarafı Birinci sahifede) tir. Fakat muharebeye fiilî iştirak vaziyeti bulamamıştır. Fakat Britanya adasının müdafaasında, Atlantik muharebesinde, ve Akdenizdeki denizasırlı cephelerde İngiliz donanmasının oynadığı büyük rolü kimse iddia edemez. İngiltere İngiliz donanmasının menfaatini çabuk anlamıştır. Bu menfaat hava kuvvetleriyle takviyeden ibaretti. İngiliz donanmasının hava kuvvetleriyle takviyesi tamamlandığı gün, Akdeniz havzasında ve denizasırlı harekâta İngilizlerin üstünlük temin edeceği muhakkaktır.

Almanya harbe başladığı gündənberi yalnız şarkî Akdeniz havzasında iki cephede aynı zamanda harekete geçti. Bu iki cephe Libya ve Balkan cepyeleri idi. Bundan müllhem olarak Almanların yeni harekâtı için bir kaç cephede aynı zamanda harbe devam edeceklerine ihtimal vermektedir. Doğru bir fikir edinmek için Akdeniz ve Atlantikde istikâmetleri ve hedefleri kısaca gözden geçirelim:

Akdeniz bölgesinde İspanya — Cebelütta- rık istikâmeti müttesima olmak üzere bütün diğer istikâmetler ve hedefler deniz aşırıdır. Tunus - Fas üzerindeki Cebelütta- rık'a geçmek, garp cölünden Mısır ve Süveyş kanalına ilerlemek, Rodos üzerinden Suriyeye atlamak. Deniz aşırı harekâtlardır. Denizasırlı bölgelerde harekât - hava vasıtalarıyla yapılacak bütün münakale yardımıyla emin ve sağlam bir muvasalayı icap ettirir. Deniz muvasalası noksan ve mahdut kaldıkça, Almanyanın garp, orta ve şarkî Akdeniz istikâmetlerinde yapacağı harekâtlar Avrupa topraklarında yaptığı gibi büyük ve seri olamayacaktır. Almanyanın bütün zaafı deniz meselesinde toplanır. Harp başlarken Almanya hava kuvvetlerini başa almıştır. Kara cephele- rinde bundan azami istifade edebilirdi. Fakat harp denizasırlı hedeflere doğru yayılınca Almanyanın hava kuvvetleri denizasırlı harekâtı için umduğu neticeyi vermedi. Garp ve Balkan cephe- lerinde donanma ancak ikmal ve takviye işlerine yardım etmiş-

Cebelütta- rık istikâmetine gelinece Alman orduları için deniz yolu bahis mevzuu değildir. Benim tahminime göre Akdeniz bölgesinde Girid ve Cebelütta- rık istilâya uğrıyacaktır. Maltaya karşı da aynı zamanda bir istilâ hareketi yapılması muhtemeldir. Malta ve Girid yakın hedeflerdir.

TASHİH: Dünkü yazıda bir kelime yanlışlığı olmuştur. Baş cümlede aleyhinde kelimesi lehin de şeklinde basılmıştır. Tashih olunur.

Yeni Neşriyat

İstanbul Belediyesi mecmuası

İstanbul Belediyesi Neşriyat Müdürlüğü son çıkardığı «İstanbul Belediyesi Mecmuası» ile neşriyat âlemine yeni ve çok olgun bir mecmua örneği vermiştir. Mecmua; avamiri nevahi siicili ol- maktan kurtarılmış, büyük Türk şehrine layık bir kisveye bürün- müştür.

Mecmuada eski kuruluk ve soğukluk kalmamıştır. Eskiden bu mecmua yalnız alâkadarların rafa- larında tozlanmaya mahkûm bir risalecekti. Şimdi herkes tarafından istifade ile okunacak bir yenilikle ortaya çıkmıştır. Mecmua, ada bilhassa İstanbul tarihine ve tarihî âbidelerine büyük bir yer vermek suretile bu şehrin mecmuası olduğu anlatılmıştır. Alâkadarları tebrik etmeyi bir borç sayarız.

Almanlar tiftik alacak

Dün muhtelif memleketlere 311 bin liralık ihraat yapılmış- tır. En ziyade Almanyaya zeytinyağı, Romanyaya deri, taze torik, yer fıstığı gönderilmiştir. Almanların yeniden tiftik alacaklarından bahsedilmektedir.

Bir Alman firması da çivi ve çember vermek için alâkadar tacirlere müracaatta bulunmuş- tur.

Vefat

Mütevaffa Kolagaşı Murat Beyin oğlu, Drama esrafından Ali Beyin damadı, Harp akademisi yüzbaşî levasım okulu müfettihi yüzbaşî Fethi Arkan'ın ve üni- versite tıp fakültesi memurlarından Süheylâ Arkan'ın babaları Ali Rıza Arkan müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak dün vefat etmiştir.

Teşekkür

Merhumun cenze törenine iştirak eden akraba ve dostlarına ve bilhassa Merkez Komutanlığının bu hususta gösterdiği alâkaya ayrı ayrı teşekkürle teessürlüğümüzü bildiren gazetemizle minnet ve şükranlarımızın kendilerine ıblâğını rica ederiz.

Refikası İffet
Oğlu Fethi
Kızı Süheylâ

Köprülü türbesi önündeki ağaçlar temizlendi

İstanbul güzelleştirme cemiyeti Çenberli Taşaklı Köprülü türbe ve medresesinin üstünde aylandoz ağaçları çıktığı ve kubbenin yabancı ağaçlar fidanlığı haline geldiğini gördüğü için, belediye kanallile, göze batan ağaçların temizlenmesine karar vermiştir. Belediye bu müracaatı Derhal is'af etmiş ve dün itfaiye merdivenleriyle bu ağaçları temizletmiştir.

En Son Havadis'in uzun hikâyesi: 6

KOÇ HASAN

Yazan: F. Fikret Özsöz

Leylâ o kadar candan, içten söy-
lüyordu ki, onun sözlerine inan-
mamak büyük bir haksızlık olur-
du. Hem bu lafların yalan olma-
sına ihtimal de verilemezdi. Çün-
kü Topuz kadını kaçırmak için
gelmemiş miydi? İşte o da "beni
al, nereye istersen oraya götür"
diyordu.

Topuz, Leylânın kolundan tu-
tarak dedi ki:
— Haydi öyle ise çıkıp gide-
lim.

— Başlıştı. Fakat biraz ısı-
nıp bir sıcak çorba içmez misin?
— İki arkadaşım daha var.
— Nerede?
— Kapının önünde beni beki-
yorlar.

Leylâ, sapsarı kesilen suratını
Topuza göstermek için, odun
atmak bahanesine ocağı doğru yü-
rüyordu. Fakat yüzündeki bu boz-
gunluk bir dakika bile sürmedi.
Besbelli bu umursuz vaziyete de
bir çare bulunmuş olmalı ki, geniş
bir nefes alarak cevap verdi:

— Vah zavallılar! Bu havada
kapının önünde soğuktan dona-
caklar. Onları da buraya çağır-
alım. Birer tas çorba içsinler.

Topuz, Leylâyı son defa bir
tecrübe etmek istedi. dedi ki:
— Ya biz çorbalarımızı içe-
ren Koç geliverirse?

— Bu havada, gecenin bu saa-
tinde karlı ormanlardan Koç de-
ğil ya, kanatlı şeytanlar bile geri
dönemez. Fakat sayet gelse de
ne çıkar? Siz üç kişisiniz, o bir
kişi. Nasıl olsa hakkında gelir-
siniz.

Topuz, işlerin gidişinden çok
memnundu. Arkadaşlarıyla bir a-
rada düşmanın evinde, düşma-
nın karısı tarafından hazırla-
nan çorbayı içmek herhalde çok
kabadayca bir iş olacaktı. Hem
sabahatın berberi ağzına lokma ko-
ymadığından karnı fena halde a-
cıkıyordu. Keyfinden Leylâyı öp-
mek istedi. Fakat Leylâ, kıvrak
bir sıçrayışla onun elinden kur-
tularak dedi ki:

— Şimdiden aç gözlülük etme.
Bundan sonra ömrümüz oldukça
ben seninim. Şimdi haydi, arka-
daşlarını çağır. Dur sana ışık tu-
tayım.

— 6 —

Hikâyenin bundan sonraki kis-
mini anlatıyabilmemiz için, Koç
Hasanın evinin iç durumunu öğ-
renmemiz lazımdır. Koğun evi,
taş döşeli, geniş bir avlu üstün-
de, üç odalıca ibaretti. Avlu-
nın bir tarafında ve sokak kapı-
sına yakın bir yerde bir kuyu
vardı. Bu kuyunun son zaman-
larda suyu çekildiğinden Koç,
su bulmak için onu bir kaç kulaç
daha kazınmaya lüzum görmüş-
tü. Bu sebeple üstündeki bilezik
kaldırılarak kuyunun ağzı avlu
ile bir hizaya getirilmiş, irtıfatla-
rın kolayca işliyebilmesi için de
üst tarafı epeyce genişletilmişti.
Kuyunun bir tarafında da kaz-
ma, kürek gibi âletler duruyor-
du. O gün hava çok kötü olduğu-

— İçin işçiler gelip çalışmamışlar-
dı.

— Şimdi hikâyemize devam ede-
lim:

Leylâ, şamdanın mumunu ya-
kıp Topuzun önüne düştü. Fakat
odadan çıkar çıkmaz mum her ne
denise söntiverdi.

Leylâ çok yavaş bir sesle dedi
ki:
— Bu fırtınaya mum mu dayal-
nır? Hem böyle karanlıkta daha
iyi. Çünkü karşıki odada akraba-
dan bir kocakarı yatıyor. Uyanır-
sa belki işimizi bozar. Elini bana
ver, bir tarafa çarpmadan seni
kapıya götüreyim.

Leylâ, Topuzun elinden tuttu.
Zifiri karanlık avluda yavaş ya-
vas yürümeye başladılar. Leylâ
Topuzu tam kuyunun ağzına ge-
tirdi. O zaman haydudun elini
bırakarak kulağına fısıldadı:

— Kıpırdama. Bir gürlüğü i-
şittim. Hele bir dinliyelim.

Topuz, kuyunun hizasında put
gibi duruyordu. Leylâ, çevik bir
kıvrılışla herifin arkasına geçe-
rek kaçına olanca kuvvetle böyle
bir tekme indirdi ki, adam sele-
vat getirmeye bile vakit bulma-
dan duvardan duvara çarpa çar-
pa gümbür gümbür kuyunun di-
bini boyladı.

Leylâ, göz açıp kapayacak ka-
dar kısa bir zamanda bu işi be-
cerdikten sonra derin bir oh çek-
ti. Şimdi ne yapacaktı? Pencere-
leri açıp "imdat!" diye bağırarak
konuyu, komşuyu ayaklandırmay-
ı düşündü. Fakat bağırıp çağır-
manın bir faydası olamayacağı
anladı. Çünkü orşalığı kırıp geçi-
ren, kulakları sağır edecek kadar
gürlüğü yapan bu fırtına da se-
sini uzaklara duyuramayacaktı.
Hem köyün evleri teker teker serpilmiş
öteye beriye teker teker serpilmiş
bir hald idi. Koğun evine en ya-
kın komşu, hiç olmazsa yüz adım
kadar ötede bulunuyordu. Bu se-
beple kapıda bekleyen iki haydu-
dun elinden kaçıp kurtulmanın
da kolayı yoktu.

Leylâ içeriye ilk giren Çakırın
içinde düşündükten sonra derhal
kararını verdi ve sokak kapısına
doğru ilerledi. Kapıyı açıp çitin
dibinde kimildayan iki hayaletle
ilâret ederek yanına çağırdı. Ya-
şarla Çakır sessizce içeriye aldı.

Leylâ içeriye ilk yiren Çakırın
elinden tutarak yavaşça dedi ki:
— Sen de arkadaşının elinden
tut da peşim sıra gelin. Topuz si-
zi bekliyor. Birer çorba içtikten
sonra hep beraber kaçacağız. Fa-
kat karanlıkta bir yere çarpıp da
gürlüğü çıkarmamağa dikkat e-
din. İçerde ihtiyar bir kadın yatı-
yor, uyanmasın. Avlu, katran ku-
yusu gibi karanlıktır. Çakır la Ya-
şarı ağzı açık kuyunun tam kena-
rına getirdikten sonra kendisi
yanına saptı. Çakırın elini bırak-
arak dedi ki:

— İki tarafımızda eşyalar var.
— Devamı var —

Kadın, Sakızın bu muame-
lesine kızarak amma da tuhaf
bir radyo evi, böylesini görme-
dim. Sinirli bir spiker, küstah
bir piyanist, hiddetli bir kapıcı,
olur şey değil, diyordu.

Sakız, hafif bir reverans ya-
parak:

— Çok güzel tavsif buyur-
dunuz mademce tebrik ede-
rim, diyerek, önündeki mek-
tupları tasnife başladı.

Akşam radyodan çıktığı va-
kit Galuanın oturduğu Babil
sokağındaki evine belki ken-
disini bulurum ümidile bir ke-
re uğramıştı. Kapıyı çaldığı za-
man güler yüze kapıyı açan
Galuanın kendisi oldu. Rengi
biraz solgundu, Sakızı içeri a-
lıp bir koltuğa oturtuktan son-
ra:

— Demek mektubumu al-
dın ve hâlâ hayatta olup olma-
dığını öğrenmek üzere buraya
geldin öyle mi? Senin ol dos-

tum, daha ölmeye niyetim yok.
günlük kanaatime göre insan
çok şey için ölür. Bunlar da:
Aşk, korku, veya tecessüstür.
Malesef artık aşık değilim.
Korkuya gelince bu da bende
yok, yalnız müthiş surette mü-
tecessim. İşte olsa olsa bu bar-
sımı derde sokar, diyerek sigara-
sı ağzında odada bir aşağı
bir yukarı dolayıyordu.

Solgun çehresini şimdi hafif
bir kırmızılık kaplamıştı. He-
yecanda olduğu görülüyordu.
Sakız, kendisini teskin mak-
sadele:

— İyi amma dostum, ya hiç
bir şey öğrenmeden postu el-
den verirse, o zaman, bu ne-
ye yarar?

Galua, şimdi gülüyordu. Sa-
kızın önüne gelerek:

— Yanlıyorsun, benim öl-
mem değil, öldürmem veyahut
te öğrenmem bahis mevzuu-
dur.

HERİŞ

Mecmuası

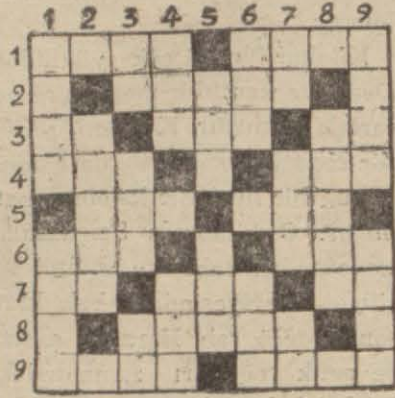
Sayılarını bir çok güzel yazılardan başka hikâye ve hayattan alınmış orijinal mevzulara ait ya-
zılarla süsleyen (HERİŞ) mecmuasında, bunlardan başka dört tane de cinayet, macera, polis ve
tarihi roman tefrikaları vardır. Bu romanların isimleri: KANLI LOKANTA, PARMAK İZİ,

FANTOMA ELLER YUKARI, GECE KUŞUNUN OĞLU...

(HERİŞ) in mündericâtından bir kaç isim daha: Zeybek Kara Haydarlar, Aşk Dersleri, Her
Telden, Bayanlara Öğütler, bir avuç kahkaha ve ilâh...

Her Pazartesi (HERİŞ) almayı unutmayınız.

Bilmece

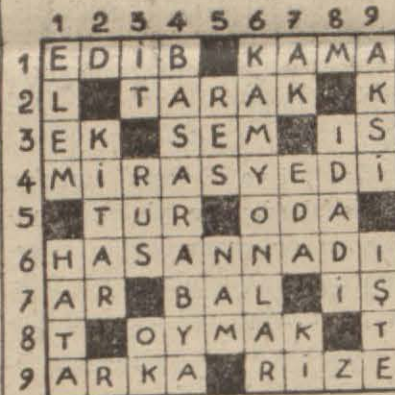
Soldan sağa:

1 — Hükümetin askeri kuv-
veti. — Bir isim. 2 — Bir er-
kek ismi. 3 — Kırmızı. — Ala-
kah. — İşte. 4 — Nefret. —
Kebabı güzel olur. 5 — Bir
— Kışın olur. 6 — Raki. —
Müsbaka. 7 — Ayı yuvası.
— Damarda olur. — Sual
edati. 8 — Ölüden kalan mal.
9 — Mütefekkir. — Bir renk.

Yukardan aşağıya:

1 — Keçi yavrusu. — Şef-
fak kırılmaz bir maden. 2 —
Çamaşır yıkandır. 3 — Bir no-
ta. — Bir çalgı âleti. — Bir
nota. 4 — Hudut — Sorgu.
5 — Duygu. — Dans ing.
6 — Donuk. — Bir meyva.
7 — Ekmek yapıtır. — Tat-
lısı meşhur bir memleket. —
Bir nota. 8 — Arnavutluğun
merkezi. 9 — Kömürden o-
lur. — Vücudün aksamından.

Evvelki Bilmece'nin halli

Harun-ür-Reşit

Müellifi:

İbrahim Hakki Konyalı
Abbasi saraylarının muh-
teşem dekorları içinde ya-
şanan tarihin en büyük
aşk ve en büyük facia şah-
eseridir.

Harun-ür-Reşit kız kar-
desini, torunlarını ve ve-
zirini kasaplık koyun gibi
doğratıyor.

Bu kıymetli eser satışa
çıkarıldı. Karilerimize tav-
siye ederiz.

En Son Havadis'in Romanı: 20

Sakız kendisine cevap ver-
mek isterken, sigarasını ağzın-
dan çıkartıp bir tablada söndür-
dükten sonra:

— Nafile; kararından beni
hiç bir şey geri döndüremez,
şimdi uyuyacağım, daha evvel
de sana iyi bir haber vereyim:

— Yarın ilk işim de Fredo-
yu gidip bulmak olacaktır.

— Onun nerede bulundu-
ğunu biliyor musun?

Galua bardaktaki viskisini
içip bir sigara yakarak:

— Tabii biliyorum, bugün
öğleden sonraki vaktimi bey-

İnhisarlar teşkilât
kanununda
değişiklikler

Ankara 13 (Telefonla) — Dev-
let memurları aylıklarının tevhi-
di hakkındaki kanun hükümleri-
ne uyularak İnhisarlar Umum
Müdürlüğünün mevcut teşkilâtı
ve yazıfelerini gösteren yeni bir
kanun lâyhası hazırlanarak Mec-
lise verilmiştir. Bu yeni projeye
nazaran Umum Müdürlükte ta-
mamen ihtisasa dayanan bütün
tuz satış işleri namile birer mü-
dürlük bulunacak, hukuk müşa-
virliği, muhasebe, inşaat, leva-
zım, mübayaat, nakliye ve evrak

gibi şubeler de doğrudan doğru-
ya Umum Müdürlüğe bağlanacak
ve müstakil birer şube halinde
faaliyette bulunmıyacaklardır. Ha-
len mevcut kanuna istinaden fa-
aliyette bulunan idare kısmı mü-
dürlüğü lâğvedilecek. Ayrıca U-
mum Müdürlüne yardımcı olarak
da iki umum müdür muavinliği
ihdas edilmektedir. Umum Mü-
dürlüğün İstanbuldaki fabrikala-
rında ayrı ayrı mevcut bulunan
tamir atelyeleri birleştirilecek -
tir. Memurların intihab, tayin,
tebdil ve taltif gibi işlerine bak-
mak üzere de Umum Müdür mu-
avinlerinden birinin reisliği altın-
da bir memurun komisyonu ku-
rulacaktır. Tasradaki müstakil
müdürlüklerin unvanı "başmü-
dürlük" olarak değiştirilecek,
şimdiye kadar bu müdürlükler
tarafından işletilen tuzların idare-
si bunlardan alınarak doğru-
dan doğruya Umum Müdürlüğe
verilecektir.

Umum Müdürlüğe, kendisine
bağlı müesseseler ve kadroların lâğ-
vı veya ihdası için de salâhiyet
verilecektir.

Sahip ve Başmuharriri:

NİZAMETTİN NAZİF

Neşriyat Direktörü:

ŞÜKRÜ SARACOĞLU

Basıldığı yer:

Ebuşşiya Matbaası

Küçük haberler

★ Yardım sevenler cemiyetinin
de âzalara verilecek hüviyet va-
rakaları hazırlandı.

★ Doktor Profesör M. Kemal
yaş tahdidi dolayısıyla ordudan
ayrılacaktır.

★ Tıbbi müstahsirlere için yal-
nız gazetelerde reklam yapılacaktır.

★ Önümüzdeki pazar günü sa-
at 10 da Beyoğlunda pasif korun-
ma tecrübesi yapılacaktır.

★ Dün muhtelif memleketlere
311 bin liralık ihracat yapılmış-
tır.

★ Hastabakıcı kursları için
kayıt ve kabul muamlesi ayın
17 sinde bitecektir.

★ Talebe pasoları tatilde de
kullanılacaktır.

★ Tramvay bandajlarının ilk
partisi bu hafta Romanyadan li-
manımıza gelecektir.

★ Profesör doktor Ziya Gün
bir milyon liraya yakın serveti,
ni İstanbul Üniversitesine teber-
ri etti.

İstanbul mahkeme-
lerine Zabıt kâtibi
alınacak

İ. C. M. U. nden:

İstanbul mehakim ve devairi
adliyesinde açık bulunan 1000
ve 1500 kuruş maaşlı zabıt kâ-
tipliğine Memurin kanunumun
4 üncü maddesinde yazılı şart-
ları haiz ve seri daktilo yazabi-

lir, orta okul ve lise mezunları
arasında yeni Bârem kanunu-
nun 17 inci maddesi hükmüne
tevfikan bilmüşabaka münasip-
leri alınacağından taliplerin bu
maddeed yazılı belgeleri hâmi-
len imtihan günü olan 16 Mayıs
941 cum agünü saat 10 buçukta
Yeni postahane binasının üst ka-
tında bulunmalarının ve 15 may-
ıs 941 perşembe günü akşamı-
na kadar revrakı müsbetlerini
hâmiilen Adliye encümeni reis-
liğine bir dilekçe ile müracaat
eylemeleri.

Müvezzilerden arayınız!

Resimli Çarşamba

Haftalık mecmua: 2 nci sayısı çıktı

Büyük Millet Meclisi - Büyük Reportaj

İskender Fahrettinin yazısı: Tarihten sayfalar

Mehmut Yesari'nin yeni bir romanı: SEVGİNİN SUÇU

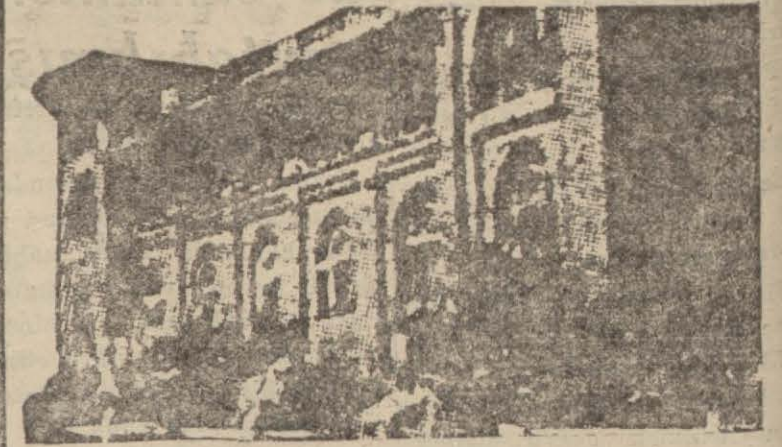
Türkiye Cumhuriyeti
Ziraat Bankası

Kuruluş Tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası.

Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraî ve Ticarî her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplari-
nında en az 50 lirası bulunanlara denede 4 defa çekilecek kur-
a ile aşağıdaki pl.na göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet 1.000 Liralık 4.000 Lr.	100 adet 50 Liralık 5.000 Lira
4 » 500 » 2.000 »	120 » 40 » 4.800 »
4 » 250 » 1.000 »	160 » 20 » 3.200 »
40 » 100 » 4.000 »	

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 lira-
dan aşağı düşmeyenlere ikramiye gültüğü takdirde % 20 faz-
lasile verilecektir.

Kurular senede 4 defa 11 Eylül, 11 Birincikânun, 11
Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

TOPÇULAR

"Kazıklıbağ,"

İçkili ve Danslı Gazino

AÇILDI

Geçen sene müşterilerinden gördüğün
rağbet üzerine, bu sene daha güzel bir
şekilde tertip ve tezyin edilmiştir. Fiyat-
lar geçen senekine nisbeten daha
ehvendir.

Tabiatın güzelliği, gözünüzün görebil-
diği kadar yeşillik ve ağaçlıklar ara-
sında çok hoş bir vakit geçirebileceğiniz
bir eğlenti yeridir.

Evinden çıkıp doğruca ma-
dam Duşenin lokantasına git-
ti. Kendisini karşılayan ma-
dam Duşen, Sakızın can sıkın-
tısının farkına vardığından o-
na hiç bir şey sormadı. Sakıza
sükunetle yemeğini yiyip bi-
tirdikten sonra madam Duşen:

— Küçüğe söyleyiniz gel-
sin, kendisine söyleyeceklerim
var.

Mado, odaya bir kasırga gi-
bi girerek:

— Ah! Mösyo Davril, bilse-
niz bu sefer zaman bana ne
kadar uzun göründü.

Sakız, kızcağızı sevgili na-
zarlarla süzüyordu. Onun kü-
çük ellerini elleri arasına ala-
rak oturttu.

— Sana uzun görünen za-
man, bana görüldüğü kadar
uzun olmasa gerek küçüğüm...

Şimdi kız, biraz kızarak:

— Mösyo Galua, atıyettedir
(Daha var)